

Наукові перспективи
Видавнича група

Bulletin of Science and Education

**ВІСНИК НАУКИ ТА
ОСВІТИ**
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

№ 5(47) 2026

ISSN 2786-6165 Online

УДК 001.32:1 /3(477)(02)

Ідентифікатор медіа R40-05847

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5\(47\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5(47))

«Вісник науки та освіти»: журнал. 2026. № 5(47) 2026. С. 6300

Рекомендовано до видавництва Всеукраїнською Асамблеєю докторів наук з державного управління
(Рішення від 01.06.2026, № 1/6-26)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія)

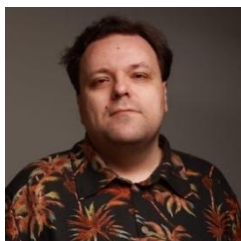
Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання та Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів гуманітарних наук та мистецтва

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Котельницький Назар Анатолійович – член-кореспондент Української Академії Наук, кандидат історичних наук, доцент кафедри мовної підготовки та міжкультурних комунікацій, ЗВО Університет трансформації майбутнього (Україна)

Редакційна колегія:

- ✓ **Азарова Лариса Євстахіївна** - докт.філол.наук, професор, завідувач кафедри мовознавства Вінницького національного технічного університету (Україна)
- ✓ **Берест Ігор Романович** - доктор історичних наук, професор кафедри медійних технологій, інформаційної та книжкової справи, Національного університету «Львівська політехніка» (Україна)
- ✓ **Беррі, Стівен** доктор історичних наук, професор, професор епохи Громадянської війни Коледжу мистецтв і наук Франкліна Університету Джорджії (США)
- ✓ **Вуколова Катерина Володимирівна** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Україна)
- ✓ **Гурко Олена Василівна** - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна)
- ✓ **Заур Алієв** доктор філософії з історії науки, доктор філософії з політичних наук, доцент, доцент Інституту філософії та соціології НАНА, Азербайджан (Азербайджан)
- ✓ **Р. Ахмад Закі Ель Ісламі**, доцент, професор, доктор філософії, Департамент наукової освіти, Факультет підготовки вчителів та освіти, Університет Султана Агенга Тіртаєса, (Індонезія)

- Ліневич К.А., Шевченко О.Т.** 4010
*АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ БІОЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТ-
НІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ ТА
ПРАКТИЦІ*
- Логвиненко В.М.** 4027
*ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ
НАУКОВЦІВ*
- Лу Цзя** 4038
*НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЄКТНО-
ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ*
- Малихін О.В., Павельчук М.О.** 4055
*СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В
СТАРШІЙ ШКОЛІ*
- Масунова О.В., Дразіна Є.В.** 4066
*ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЯВУ АДАПТАЦІЙНОГО СТРЕСУ У
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРЬСЬКОГО) РІВНЯ*
- Мединська А.В.** 4076
*СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК
У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ*
- Месарош Л.В., Дзямко В.Й.** 4085
*МЕТОДИЧНА СИСТЕМА НАЧАННЯ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОГО
ЧИСЛЕННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО
МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ*
- Мешко А.М., Чирчик С.В., Руденченко А.А.,
Майданець-Баргилевич О.Л., Гасленко М.В.** 4095
*СВІТЛОДИЗАЙН ЯК КОМПОНЕНТ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ: ДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ*
- Мєренков Г.А.** 4111
*УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ВИКОНАВСТ-
ВО В УМОВАХ КОЛОНІАЛЬНОГО ТИСКУ*

УДК 37.013.73

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5\(47\)-4027-4037](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5(47)-4027-4037)

Логвиненко Вікторія Михайлівна кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів, <https://orcid.org/0000-0001-9273-1983>

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ НАУКОВЦІВ

Анотація. Стрімка цифровізація вищої освіти та розширення інформаційного простору суттєво трансформували феномен академічної доброчесності, змістивши його від сукупності зовнішніх регулятивних норм до складного етико-філософського концепту, що безпосередньо визначає якість наукового знання та професійну ідентичність дослідника. Метою статті є розкриття теоретичних засад і практичних підходів до формування культури академічної доброчесності майбутніх науковців через розвиток критичного мислення. В роботі наголошується, що становлення епістемологічної відповідальності та інтелектуальної чесності не може бути забезпечене виключно адміністративними механізмами контролю, а потребує інтеграції когнітивного та етичного складників в освітній процес. Критичне мислення розглядається як інструмент епістемологічного самоконтролю, методологічної рефлексії та інтелектуальної автономії, що дозволяє здобувачам уникати некритичного відтворення чужих ідей та чітко відмежовувати власні висновки від запозичених концепцій. Проаналізовано педагогічні стратегії, такі як проблемне навчання, кооперативні завдання, сократівський діалог, взаємне рецензування та ін., які поєднують розвиток аналітичних навичок із засвоєнням етичних стандартів, стимулюють самостійне мислення, співпрацю та методологічну прозорість. Окрему увагу приділено взаємодії з технологіями штучного інтелекту, підкреслено важливість критичної верифікації згенерованого контенту та необхідність прозорого й відповідального використання цифрових інструментів у науковій діяльності. Результати дослідження засвідчують, що інтеграція стратегій критичного мислення в освітній процес мінімізує ненавмисні порушення доброчесності, формує інтелектуальну самостійність та забезпечує перехід від формального дотримання правил до усвідомленої академічної чесності. Зроблено висновок, що синергія когнітивного й

етичного вимірів формує цілісну дослідницьку компетентність, в якій академічна доброчесність постає як невід'ємний атрибут професійної наукової діяльності.

Ключові слова: академічна доброчесність, критичне мислення, епістемологічна відповідальність, штучний інтелект, дослідницька компетентність.

Lohvynenko Viktoriia Mykhailivna PhD in Philosophy, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Social Work, Management and Social Sciences, Lviv State University of Life Safety, Lviv, <https://orcid.org/0000-0001-9273-1983>

FORMATION OF ACADEMIC INTEGRITY CULTURE THROUGH THE DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING OF FUTURE RESEARCHERS

Abstract. The rapid digitalization of higher education and the expansion of the information space have significantly transformed the phenomenon of academic integrity, shifting it from a set of external regulatory norms to a complex ethical and philosophical concept that directly determines the quality of scientific knowledge and the professional identity of researchers. This article aims to reveal the theoretical foundations and practical approaches to fostering a culture of academic integrity among future scientists through the development of critical thinking. The study emphasizes that the formation of epistemological responsibility and intellectual honesty cannot be achieved solely by administrative control mechanisms but requires the integration of cognitive and ethical components into the educational process. Critical thinking is presented as a tool of epistemological self-control, methodological reflection, and intellectual autonomy, enabling students to avoid uncritical reproduction of ideas and to differentiate their own conclusions from borrowed concepts. The article analyzes pedagogical strategies such as problem-based learning, cooperative tasks, Socratic dialogue, and peer review, which combine analytical skills with ethical standards and encourage independent reasoning, collaboration, and methodological transparency. Special attention is given to the interaction with artificial intelligence technologies, highlighting the importance of critical verification of generated content and the necessity of transparent, responsible use of digital tools in academic work. The findings demonstrate that integrating critical thinking strategies into education minimizes unintentional violations of integrity, fosters intellectual independence, and ensures a transition from formal compliance with rules to conscious academic honesty. The article concludes that the synergy of

cognitive and ethical dimensions forms a holistic research competence, where academic integrity becomes an inherent attribute of professional scientific activity.

Keywords: academic integrity, critical thinking, epistemological responsibility, artificial intelligence, research competence

Постановка проблеми. Сучасний розвиток системи вищої освіти та наукової діяльності відбувається під впливом цифровізації та інтенсивного розширення інформаційного простору. Це, певною мірою, змінює феномен академічної доброчесності, яка перестає бути формальною сукупністю регулятивних норм, а постає як складний етико-філософський концепт, який безпосередньо визначає якість наукового знання та професійну ідентичність дослідника.

З позиції етики, ця проблема полягає в необхідності переходу від зовнішніх механізмів контролю, які не завжди є ефективними, до автономної відповідальності суб'єкта наукового пошуку [1]. Формування такої відповідальності є неможливим без розвинутого критичного мислення. Широкий вжиток нейромереж з однієї сторони та певна девальвація індивідуальних інтелектуальних зусиль з іншої, зумовлюють необхідність вироблення педагогічних підходів, що одночасно формують здатність критично працювати з інформацією та забезпечують засвоєння етичних принципів наукової діяльності. Сьогодні існує нагальна потреба в подоланні фрагментарності при підготовці майбутніх науковців, де розвиток аналітичних здібностей часто відокремлений від засвоєння цінностей академічної культури. Відтак, теоретичне обґрунтування та практична реалізація взаємозв'язку між рівнем критичної рефлексії та здатністю дотримуватися стандартів доброчесності стає необхідною умовою для формування дослідницької компетентності, що ґрунтується на принципах інтелектуальної чесності та методологічної об'єктивності. Таким чином, проблема засвоєння цінностей академічної культури постає однією із нагальних потреб у підготовці майбутніх науковців, оскільки має безпосередній вплив на якість наукового знання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика академічної доброчесності та розвитку критичного мислення у вищій школі активно досліджується як українськими, так і зарубіжними науковцями. В дослідженні здійсненому S. E. Eaton проаналізовано феномен плагіату, його причини та наслідки, що дозволяє розглядати академічну недоброчесність як глобальний виклик для університетів [2]. Подібні висновки робить S. Awasthi, яка обґрунтовує, що поширення недоброчесних практик часто пов'язане з браком знань і навичок у здобувачів освіти [3]. A. Davis

наголошує на суперечностях сучасної освітньої системи, де тиск високої продуктивності може провокувати порушення етичних норм [4].

Окрему увагу дослідники приділяють викликам, що пов'язані із використанням штучного інтелекту (ШІ). Н. Balalle та S. Pannilage підкреслюють трансформацію підходів до академічної доброчесності в епоху цифровізації [5]; P. D. N. Ncube, G. P. Dzvaratsva, C. Matobobo та ін. аналізують проблеми оцінювання здобувачів освіти у середовищах, де активно використовуються інтелектуальні системи, пропонуючи стратегії збереження доброчесності [6]; K. Bittle та O. El-Gayar пропонують дослідницьку програму для вивчення взаємозв'язку між генеративним ШІ та академічною доброчесністю [7]; A. Tlili, M. Bond, A. Bozkurt, K. Arar, T. K. F. Chiu та P. Rospigliosi наголошують на необхідності глобальної дискусії щодо впливу нейромережових архітектур на академічну культуру загалом [8]. В українському контексті В. Гришко та Б. Киричук аналізують виклики, що постають перед освітньою та науковою діяльністю в Україні у зв'язку з використанням машинного інтелекту, підкреслюючи потребу правових та педагогічних механізмів регулювання [9].

Інтеграція критичного мислення та академічного письма також є предметом уваги вчених. A. Salido, I. Syarif, M. S. Sitepu, Suparjan, P. R. Wana, R. Taufika та R. Melisa показують, що розвиток критичного мислення у поєднанні з використанням ШІ є ключовим для підготовки здобувачів освіти до майбутніх викликів [10]; K. Максом та В. Базилевич розглядають основи академічного письма в антропотехнологічну еру, акцентуючи на переході від генерації ідей до розвитку критичного мислення [11].

Важливим напрямом є пошук педагогічних стратегій формування культури доброчесності. Наприклад, L. Scaffi та X. Zhao доводять ефективність онлайн-програм, які інтерактивними методами підвищують рівень обізнаності студентів [12]; В. Петренко аналізує сучасні теорії розвитку критичного мислення, підкреслюючи його роль як бази для усвідомленого дотримання принципів академічної доброчесності [13]; А. Козинець та С. Ягодзінський розглядають педагогічні умови формування академічної доброчесності здобувачів як складової їх професійного розвитку [14].

Академічна доброчесність як імператив освітнього процесу висвітлюється в працях українських авторів: З. Стежко, Н. Шалімова та І. Андрушук аналізують прояви та мотиваційні чинники доброчесності у вищій освіті [15]; І. Бабух та П. Нікіфоров визначають академічну доброчесність як стратегічний пріоритет освітнього процесу, що забезпечує якість підготовки фахівців та довіру до результатів наукових досліджень [16].

Окреслені тенденції в наукових дослідженнях свідчать про те, що академічна доброчесність і критичне мислення є взаємопов'язаними складовими освітнього процесу. Виклики, пов'язані з використанням штучного інтелекту, потребують нових педагогічних стратегій, які поєднують розвиток когнітивних навичок із формуванням академічної культури.

Мета статті - розкрити теоретичні засади та окреслити практичні підходи до формування культури академічної доброчесності майбутніх науковців через розвиток критичного мислення.

Виклад основного матеріалу. Критичне мислення у межах філософського підходу доцільно розглядати як інструмент епістемологічного самоконтролю, методологічної рефлексії та інтелектуальної автономії, яка дозволяє майбутньому науковцю уникати некритичного копіювання чужих ідей. Як зазначає S. E. Eaton, дефіцит академічної чесності часто виникає не через свідоме прагнення до обману, а через недостатній розвиток аналітичних здібностей, які ускладнюють відмежування власних висновків від запозичених концепцій [2]. Тому розвиток критичного мислення виступає превентивним засобом проти ненавмисного плагіату, забезпечуючи методологічну чіткість і відповідальність в роботі з науковими текстами.

Моральний аспект цієї проблеми розкривається через здатність особи до рефлексії над власним процесом пізнання. Коли критичне мислення інтегрується в освітній процес не як окрема технічна навичка, а як фундаментальна дослідницька установка, воно сприяє формуванню епістемологічної відповідальності. Це означає, що майбутній науковець починає сприймати академічні норми не як зовнішні обмеження, а як необхідні умови забезпечення об'єктивності та достовірності результатів.

Перехід до формування культури доброчесності через розвиток критичного мислення передбачає впровадження таких педагогічних стратегій, які стимулюють самостійний пошук та аргументацію. А. Козинець та С. Ягодзінський обґрунтовують необхідність проведення інтерактивних занять – дискусій, проектного навчання, кейсів – які активізують інтелектуальну автономію, спонукають учасників до самостійного вирішення проблем, формування власної точки зору та роботи в команді. Не менш важливим є створення платформ для наукової колаборації, презентацій власних аналітичних оглядів та спілкування з однодумцями. Названі вчені наголошують на доцільності організації конкурсів робіт дослідницького характеру, що мотивують здобувачів до проведення власних наукових розвідок та розробки інноваційних ідей. Крім того, вони пропонують розбудову системи менторства, в межах якої

досвідчені науково-педагогічні працівники допомагають здобувачам у їхніх дослідницьких спробах. Важливим чинником є забезпечення вільного доступу до наукових баз даних та електронних бібліотек, що сприяє формуванню навичок академічної самостійності та ін. [14, с. 21].

У світовій практиці подібні підходи узгоджуються з техніками розвитку критичного мислення, які активно застосовуються в освітньому процесі. Зокрема, проблемне навчання передбачає роботу здобувачів над реальними проблемами, що потребують аналізу, дослідження та аргументованого вирішення. Цей метод сприяє глибшому розумінню та активному залученню до навчання, а дослідження підтверджують його ефективність. Не менш значущим є кооперативне навчання, що передбачає групову роботу, дискусії та колективне вирішення завдань. Саме співпраця дозволяє обмінюватися ідеями, критично оцінювати різні позиції та формувати обґрунтовані рішення, а це підвищує рівень мислення здобувачів та сприяє формуванню культури академічної доброчесності. Іншим важливим інструментом є сократівський діалог, що базується на постановці відкритих запитань, які стимулюють рефлексію та перегляд власних аргументів. Такий підхід допомагає формувати аналітичні та оцінювальні навички, а також розвиває здатність до діалогу та пошуку альтернативних точок зору [17].

Розглянуті освітні практики свідчать, що педагогічні стратегії, які поєднують аналітичні навички із етичними стандартами, передбачають зміщення акценту з репродуктивних методів навчання на користь проблемно-орієнтованих підходів. Саме тому, інтеграція інтерактивних методів навчання, проблемно-орієнтованих завдань, сократівського діалогу та колективної роботи створює умови для поєднання розвитку критичного мислення з формуванням академічної доброчесності, що дозволяє здобувачам не лише засвоювати знання, а й усвідомлювати їхню цінність у контексті етичної відповідальності та наукової культури.

Звернемо увагу на кілька прийомів, які, на нашу думку, є продуктивними для формування академічної культури й розвитку критичного мислення у їх взаємозв'язку.

Передусім варто вказати на вже згаданий сократичний метод. Він складається із двох частин – негативної («еленктичної») і позитивної («маевтичної»). Еленктичний метод є важливим в аспекті спростування хибних переконань в процесі діалогу, його мета полягає в демаскуванні того, що є тільки видимістю знання, й очищення від нього свідомості [18, с. 86]. Це допомагає усвідомити межі власних знань і стимулює пошук більш глибоких істин. Другий – маевтика – метод спільного пошуку, який нині називають евристичним. Він полягає в умілому ставленні простих, навідних

запитань наставником [18, с. 87]. Викладач не пропонує готових відповідей, а задає серію продуманих запитань, які спрямовують здобувачів до самостійного відкриття знань, формування власних висновків і критичного осмислення матеріалу. Застосування цієї стратегії не лише розвиває навички аргументованої дискусії, але й сприяє формуванню особистих переконань та ціннісних орієнтацій, що є основою академічної культури.

Окрему увагу, в межах сучасного освітнього процесу, слід приділити взаємодії з технологіями ШІ. Звісно, прямої заборони на їхнє використання в академічному середовищі немає, вона розповсюджується лише на недоброчесне використання інтелектуального продукту. Відтак, завдання педагогів донести вихованцям, що такі матеріали не можна використовувати без перевірки, покликань і власного внеску, натомість доброчесне використання артефактів створених з допомогою інтелектуальних систем означає: прозорість, критичність і персональну відповідальність за кінцевий результат. Це з однієї сторони, а з іншої доцільно впроваджувати в освітній процес використання методик критичної верифікації згенерованого контенту. Наприклад, коли здобувачі виконують роль експертів-рецензентів, вони не лише навчаються виявляти помилки чи неточності, але й формують навички академічної чесності: вміння аргументовано оцінювати джерела, відрізнити достовірну інформацію від вигаданої, брати на себе відповідальність за власні висновки. Також, на заняттях, що передбачають роботу з першоджерелами, можна поєднати методи класичного аналізу текстів та сучасних цифрових інструментів. Для цього необхідно спочатку запропонувати здобувачам прочитати вибрані оригінальні праці та проаналізувати ключові ідеї, а далі сформулювати запитання щодо змісту прочитаного до системи ШІ. Порівняння власних висновків із позиціями, запропонованими машинним інтелектом, дає змогу виявити точки розходження та критично їх оцінити. Використання цього методу перетворює нейромережеві архітектури з потенційного джерела ризику на засіб розвитку критичного мислення та практичного засвоєння принципів академічної доброчесності.

Одним із ключових інструментів у цьому контексті постає метод критичного аналізу наукового дискурсу. Він дозволяє майбутнім науковцям не лише засвоювати зміст текстів, а й розкривати їхню логічну структуру, виявляти приховані припущення та оцінювати обґрунтованість висновків. Завдяки його застосуванню механічне запозичення інформації стає неможливим, оскільки основна навчальна задача трансформується з відтворення фактів у складний процес інтерпретації та критичного синтезу.

Додатковим чинником формування дослідницької культури є впровадження процедур взаємного рецензування у межах навчальних

занять. Це створює умови для розуміння соціальної відповідальності в науці та важливості прозорості методологічного інструментарію. У такий спосіб педагогічна модель, де критичне мислення інтегроване в кожен етап роботи з інформацією, забезпечує сталу етичну установку майбутнього науковця, яка базується на цінності самостійного наукового результату та повазі до інтелектуальної праці колег.

Завдяки застосуванню окреслених підходів як от аналіз першоджерел, зіставлення суперечливих теорій, деконструкція аргументів опонентів та ін. можна створити середовище, у якому плагіат втрачає свою функціональну доцільність, оскільки цінність наукового результату починає визначатися якістю проведеної аналітичної роботи. Таким чином, розвиток критичного мислення забезпечує перехід від формального дотримання правил до глибокого усвідомлення цінності інтелектуальної чесності як професійної чесноти науковця.

Висновки. В підсумку можна стверджувати, що інтеграція стратегій критичного мислення в освітній процес значною мірою змінює ставлення майбутніх науковців до стандартів академічної етики. Підвищення рівня аналітичної грамотності сприяє мінімізації випадків несвідомих порушень доброчесності, оскільки дослідники набувають навичок коректної роботи з першоджерелами та чіткої диференціації власних ідей і запозичених концепцій. Розвиток здатності до критичної рефлексії створює підґрунтя для переходу від формального виконання вимог до усвідомленої інтелектуальної чесності та є ефективним інструментом забезпечення якості наукового продукту, ніж суто адміністративні методи контролю. Саме поєднання когнітивного та етичного складників дозволяє сформувати цілісну дослідницьку компетентність, у якій академічна доброчесність постає як невід'ємний атрибут професійної діяльності.

Перспективним напрямом подальших розвідок є вивчення довготривалого впливу розвиненого критичного мислення на дотримання етичних стандартів у професійній діяльності науковців на різних етапах їхньої кар'єри, а також розробка специфічних критеріїв оцінювання етико-когнітивної зрілості дослідників у цифровому науковому середовищі.

Література:

1. Логвиненко В. М. Значення філософії і методології науки в контексті формування академічної доброчесності здобувачів вищої освіти. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. Вип. 9(49). С. 1919–1926. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-9\(49\)-1919-1926](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-9(49)-1919-1926)
2. Eaton S. E. *Plagiarism in Higher Education: Tackling Tough Topics in Academic Integrity*. Santa Barbara : Libraries Unlimited, 2021. DOI: <http://dx.doi.org/10.5040/9798400697142>

3. Awasthi S. Plagiarism and academic misconduct: A systematic review. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*. 2019. Vol. 39, No. 2. P. 94–100. DOI: <https://doi.org/10.14429/djlit.39.2.13622>
4. Davis A. Academic integrity in the time of contradictions. *Cogent Education*. 2023. Vol. 10, No. 2. DOI: <https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2289307>
5. Balalle H., Pannilage S. Reassessing academic integrity in the age of AI: A systematic literature review on AI and academic integrity. *Social Sciences & Humanities Open*. 2025. Vol. 11. Article 101299. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101299>
6. Ncube P. D. N., Dzvapatsva G. P., Matobobo C., та ін. Redefining student assessment in AI-infused learning environments: A systematic review of challenges and strategies for academic integrity. *AI Ethics*. 2026. Vol. 6. P. 68. DOI: <https://doi.org/10.1007/s43681-025-00871-w>
7. Bittle K., El-Gayar O. Generative AI and Academic Integrity in Higher Education: A Systematic Review and Research Agenda. *Information*. 2025. Vol. 16, No. 4. Article 296. DOI: <https://doi.org/10.3390/info16040296>
8. Tlili A., Bond M., Bozkurt A., Arar K., Chiu T. K. F., Rospigliosi P. ‘asher.’ Academic integrity in the generative AI (GenAI) era: a collective editorial response. *Interactive Learning Environments*. 2025. Vol. 33, No. 3. P. 1819–1822. DOI: <https://doi.org/10.1080/10494820.2025.2471198>
9. Гришко В. І., Киричук Б. С. Академічна доброчесність і штучний інтелект: подолання викликів у освітньо-науковій діяльності України та зарубіжних держав. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. Вип. 85, ч. 2. С. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.45>
10. Salido A., Syarif I., Sitepu M. S., Suparjan, Wana P. R., Taufika R., Melisa R. Integrating critical thinking and artificial intelligence in higher education: A bibliometric and systematic review of skills and strategies. *Social Sciences & Humanities Open*. 2025. Vol. 12. Article 101924. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101924>
11. Максџом К. В., Базилевич В. М. Основи академічного письма в епоху ШІ: від генерації ідей до розвитку критичного мислення. *Інноваційна педагогіка*. 2025. Вип. 79, ч. 2. С. 239–242. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/79.2.46>
12. Sbaffi L., Zhao X. Evaluating a pedagogical approach to promoting academic integrity in higher education: An online induction program. *Frontiers in Psychology*. 2022. Vol. 13. Article 1009305. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1009305>
13. Петренко В. О. Огляд сучасних наукових теорій та підходів до формування критичного мислення у студентів закладів вищої освіти. *Педагогічні науки*. 2023. Вип. 101. С. 67–73. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-101-11>
14. Козинець А., Ягодзінський С. Академічна культура та доброчесність здобувачів як компетентісна складова їх професійного розвитку. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Вип. 77. С. 17–22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/77.2>
15. Стежко З. В., Шалімова Н. С., Андрощук І. І. Академічна доброчесність у вищій освіті: прояви та мотиваційні чинники. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. 2022. Вип. 3(140). С. 7–15. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2022-3-1>
16. Бабух І., Нікіфоров П. Академічна доброчесність як імператив освітнього процесу в системі вищої школи. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2024. Вип. 2(112). С. 60–65. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-2-9>

17. Татаркевич В. Історія філософії : у 3 т. Т. 1 : Антична і середньовічна філософія / пер. з пол. А. Шкраб'юк. Львів : Свічадо, 1997. 456 с.

References:

1. Lohvynenko, V. M. (2025). Znachennia filosofii i metodolohii nauky v kontekst formuvannia akademichnoi dobrochesnosti zdobuvachiv vyshchoi osvity [The value of philosophy and the methodology of science in the context of developing academic integrity among higher education students]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii. Seriiia «Upravlinnia ta administruvannia», Seriiia «Pravo», Seriiia «Ekonomika», Seriiia «Psykholohiia», Seriiia «Pedahohika», 9(49), 1919–1926. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-9\(49\)-1919-1926](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-9(49)-1919-1926) [in Ukrainian]*

2. Eaton, S. E. (2021). *Plagiarism in higher education: Tackling tough topics in academic integrity*. Santa Barbara: Libraries Unlimited. <http://dx.doi.org/10.5040/9798400697142>

3. Awasthi, S. (2019). Plagiarism and academic misconduct: A systematic review. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology, 39(2), 94–100. <https://doi.org/10.14429/djlit.39.2.13622>*

4. Davis, A. (2023). Academic integrity in the time of contradictions. *Cogent Education, 10(2). <https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2289307>*

5. Balalle, H., & Pannilage, S. (2025). Reassessing academic integrity in the age of AI: A systematic literature review on AI and academic integrity. *Social Sciences & Humanities Open, 11, 101299. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101299>*

6. Ncube, P. D. N., Dzvapatsva, G. P., Matobobo, C., & others. (2026). Redefining student assessment in AI-infused learning environments: A systematic review of challenges and strategies for academic integrity. *AI Ethics, 6, 68. <https://doi.org/10.1007/s43681-025-00871-w>*

7. Bittle, K., & El-Gayar, O. (2025). Generative AI and academic integrity in higher education: A systematic review and research agenda. *Information, 16(4), 296. <https://doi.org/10.3390/info16040296>*

8. Tlili, A., Bond, M., Bozkurt, A., Arar, K., Chiu, T. K. F., & Rospigliosi, P. ‘asher.’ (2025). Academic integrity in the generative AI (GenAI) era: A collective editorial response. *Interactive Learning Environments, 33(3), 1819–1822. <https://doi.org/10.1080/10494820.2025.2471198>*

9. Hryshko, V. I., & Kyrychuk, B. S. (2024). Akademichna dobrochesnist i shtuchnyi intelekt: podolannia vyklykiv u osvितno-naukovii diialnosti Ukrainy ta zarubizhnykh derzhav [Academic integrity and artificial intelligence: Overcoming challenges in educational and scientific activities of Ukraine and foreign countries]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia: Pravo, 85(2), 45–52. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.45> [in Ukrainian]*

10. Salido, A., Syarif, I., Sitepu, M. S., Suparjan, Wana, P. R., Taufika, R., & Melisa, R. (2025). Integrating critical thinking and artificial intelligence in higher education: A bibliometric and systematic review of skills and strategies. *Social Sciences & Humanities Open, 12, 101924. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101924>*

11. Maksom, K. V., & Bazylevych, V. M. (2025). Osnovy akademichnoho pysma v epokhu ShI: vid generatsii idei do rozvytku krytychnoho myslennia [Fundamentals of academic writing in the AI era: From idea generation to developing critical thinking]. *Innovatsiina pedahohika, 79(2), 239–242. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/79.2.46> [in Ukrainian]*

12. Scaffi, L., & Zhao, X. (2022). Evaluating a pedagogical approach to promoting academic integrity in higher education: An online induction program. *Frontiers in Psychology*, 13, 1009305. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1009305>

13. Petrenko, V. O. (2023). Ohliad suchasnykh naukovykh teorii ta pidkhodiv do formuvannia krytychnoho myslennia u studentiv zakladiv vyshchoi osvity [Review of modern scientific theories and approaches to the formation of critical thinking among higher education students]. *Pedahohichni nauky*, 101, 67–73. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2023-101-11> [in Ukrainian]

14. Kozynets, A., & Yahodzynskyi, S. (2024). Akademichna kultura ta dobrochesnist zdobuvachiv yak kompetentisna skladova yikh profesiinoho rozvytku [Academic culture and integrity of students as a competence component of their professional development]. *Innovatsiina pedahohika*, 77, 17–22. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/77.2> [in Ukrainian]

15. Stezhko, Z. V., Shalimova, N. S., & Androshchuk, I. I. (2022). Akademichna dobrochesnist u vyshchii osviti: proiavy ta motyvatsiini chynnyky [Academic integrity in higher education: manifestations and motivational factors]. *Naukovyi visnyk Pivdennoho krainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushynskoho*, 3(140), 7–15. <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2022-3-1> [in Ukrainian]

16. Babukh, I., & Nikiforov, P. (2024). Akademichna dobrochesnist yak imperatyv osvitnoho protsesu v systemi vyshchoi shkoly [Academic integrity as an imperative of the educational process in higher education]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriia «Ekonomichni nauky*, 2(112), 60–65. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-2-9> [in Ukrainian]

17. Tatarkevych, V. (1997). *Istoriia filosofii* [History of philosophy] (Vol. 1: Antychna i serednovichna filosofiia) (A. Shkrabiuk, Trans.). Lviv: Svichado. [in Ukrainian]

Дата першого надходження статті до видання: 15.05.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 29.05.2026